

МОДУЛ М8.3 – Изборни предмет, 3 ЕСПБ
3. семестар мастер академских студија, 2011/12

Испуњену пријаву у дигиталном облику послати администратору веб-сајта АФ arh.webmaster@gmail.com до 31. августа 2011 године у 12 сати.

Изборни предмет 3 је део секундарног теоријског модула наставе на мастер студијама. Циљ наставе је стицање првенствено теоријских знања.

План рада

Назив предмета:

МЕНАЏМЕНТ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА: ПИВМВМВМНИЦЕ

Интегрални приступ у одрживом развоју сеоског туризма

Година студија:

3. семестар дипломских академских студија - мастер, 2011/12

Број кредита:

3 ЕСПБ

Термини одржавања наставе:

Према распореду за јесењи семестар 2011/12

Термин одржавања испита (предаја и одбрана графичког и семинарских радова):

Према терминском плану за јесењи семестар 2011/12

Термини одржавања колоквијума:

Наставник:

Доц. мр Урош Радосављевић

Сарадници у настави:

Асист. Александар Бобић, сарадник Данијела Милојкић, сарадник Зорана Матић

Број кабинета: 241

Време за консултације са студентима (једном недељно два сата): **понедељак, 14-16**

Телефон: 011 3218 741

Е-маил: yrke2003@yahoo.com

www адреса:

Посебни критеријуми за пријем студената:

- Мотивационо писмо: **интересовање за тему и начин рада;**
- **Претходно учествовање** кроз наставу или професионалну праксу на **радионицама, семинарима, пројектима** везаним за **одрживи развој, сеоски туризам, културно наслеђе**, или оно што студент сматра релевантним везано за тему курса;
- Способност за **тимски рад;**
- **Аналитички, креативни и критички рад, рад на терену и рад са људима из локалне заједнице.**
- А4 формат, максимум 1 страна

Циљеви и приступ настави:

Циљ је да студенти стекну разумевање и специфична знања савремених концепата управљања интегралним приступом на локалном нивоу на одржив начин, као и разумевање улоге архитеката и урбаниста у оквиру ових процеса.

Специфична знања која ће студент стећи радом на предмету су:

- Разумевање кључних савремених дициплинарних питања везаних за проблематику интегралном приступу локалном развоју, планирању, дизајну и менаџменту у циљу одрживости решења са аспекта веза локалног развоја са економским, социјалним и аспектима заштите животне средине и специфичним темама културног идентитета, сеоског туризма;
- познавање и примена основних метода у интегралном приступу у процесу анализе простора, препознавања и укључивања стејкхолдера и конципирања решења у на локалном нивоу;
- практична знања о принципима, методама, техникама и алатима стварања интегралних креативних решења за комплексне ситуације;
- приступе препознавања и укључивања стејкхолдера и институција кроз читав процес и на различите начине, креирање организационих аранжмана за реализацију, начине финансирања и приступа различитим фондовима, као и механизме за имплементацију на локалном нивоу; и
- начине вредновања интегралних решења, праћења процеса стварања и модификовања, као и квалитета циљева и индикатора усмерених ка перформансама и реализацији решења.
- формирање институционално / финансијско / оперативног менаџмент плана за фазну реализацију у скалду са приоритетима, ресурсима и потребном времену за примену

Допринос горе поменутих специфичних знања укупној компетенцији студента:

- Сарадња са експертима, институцијама и организацијама локалног, регионалног, националног и интернационалног нивоа, као и приватним и невладиним сектором из области урбанизма и архитектуре, али и сродних, интегралних области, као што су економија, социологија, туризам, култура....

Садржај наставе:

Теоретско-истраживачко-практичним радом на предмету примењеном на репрограмирање и преобликовање простора студенти стичу нова знања заснована на савременим парадигмама **менаџмента локалног развоја** који подразумевају учешће актера (заинтересованих страна) у креирању, репрограмирању и преобликовању простора у плуралистичком друштву.

То подразумева знања и вештине у достизању консензуса о заједничком интересу ре-креирања урбаног / руралног простора на локалном нивоу; импликације у односу на позицију у мрежи регионалног нивоа и евентуалних веза ка глобалном; као и различите начине комуницирања односно стварања основа за разумевање кроз отворену комуникацију о могућностима реализације различитих интереса у оквиру истог простора: достизањем консензуса креирањем заједничке **визије, понуде различитих опција и сценарија (ре)програмирања и преобликовања простора, успостављање правила** понашања, грађења и коришћења у простору, а све у складу са препознатим **брендом и културним идентитетом** простора, **заштити урбаног / руралног наслеђа и природног окружења.**

Тема овогодишњег апликативног задатка на курсу је: **'Интегрални приступ у одрживом развоју сеоског туризма'** са анализом аутентичних етно садржаја у сеоском градитељству Источне Србије у приобаљу Дунава, на територији општина Неготин, Кладово, Мајданпек и Голубац, са посебним освртом на комплексе пивница у селима Рогљево, Рајац, Смедовац и Штубик.

Циљ је да се кроз истраживање **аутентичног културног идентитета** пивница и сеоских домаћинстава (са пратећом опремом и ентеријером), исхране и пића, музике, фолклора и обичаја, истраже **потенцијали** и анализирају и сагледају **могућности употребе** поменутих елемената **у будућем туристичком производу (бренду) за одржив развој сеоског туризма кроз интегрални приступ.** Такође, циљ је да се у складу са поменутих елементима анализе и потенцијалима формира **интегрални коцепт развоја сеоског туризма и просторних решења** сеоских домаћинстава и Пивница **са савременим принципима заштите аутентичног културног и етно наслеђа кроз активну употребу.** Илаз овако формираног коцепта је **менаџмент план за фазно активирање** сеоских домаћинстава и Пивница **у функцији одрживог развоја сеоског туризма** кроз формирање **плана појединачних активности / мера / малих пројеката,** са временским интервалом одвијања појединачних активности, као и оријентационом инвестиционом вредношћу појединачних активности и могућих извора прихода. Менаџмент план представља пројектни задатак за евентуалну будућу реализацију појединачних активности / мера / малих пројеката.

Метод извођења наставе:

Настава се одвија кроз комбинацију више разноврсних облика рада, као што су:

- **Интерактивна предавања** предметног и наставника архитектонског факултета и гостујућих предавача и експерата из различитих институција (Министарство Културе, GIZ, Национална корпорација за развој туризма, Светска Банка, Филозофски факултет-Етнологија и антропологија,...);
- **Стручни обилазак предметних туристичких дестинација источне Србије** (сеоска домаћинства и пивнице у четири општине) и теренска истраживања у организацији Курса;
- **Интервјуисање локалних и националних релевантних стејхолдера и посета институцијама** (министарства, предметне општине, заводи за заштиту градитељског наслеђа, корпорације и одељења за развој туризма, локалне туристичке организације...);
- **Групни истраживачко-апликативни рад (3-4 студента):** учествовање у истраживању и изради студије 'Интегрални приступ у одрживом развоју сеоског туризма';
- **Учествовање на две радионице** пред релевантним стејхолдерима у Општини Неготин: **почетна са визионарањем и завршна након завршене израде студије.**

Термински план извођења наставе		
нед	Наслови тематских предавања	Тематске вежбе / консултације
01	Менаџмент локалног развоја <i>Доц. мр Урош Радосављевић</i>	0.0 Објашњење курса и теме
02	Културни пејзаж <i>Асист. Александар Бобић</i>	0.1 Објашњење задатка
03	Одрживи развој <i>Доц. мр Ксенија Лаловић</i>	1.1 Истраживање и анализа: • аутентичног културног идентитета и наслеђа;
04	Културни идентитет <i>Доц. Зоран Ђукановић</i>	1.1 Истраживање и анализа: • сеоских домаћинства: окућнице, екстеријера, ентеријера, опреме
05	Туризам <i>Доц. мр Јелена Живковић</i>	1.1 Истраживање и анализа: • локалне исхрана и пића
06	Економски развој <i>МА Лазар Шестовић, Светска банка, главни економиста за Србију</i>	1.1 Истраживање и анализа: • музике, фолклора и обичаја
07	Рурална подручја <i>Доц. мр Александар Виденовић</i>	1.2 Потенцијали: • могућност употребе горе наведених елемената у будућем туристичком производу за развој сеоског туризма
08	Интегративна заштита градитељског наслеђа <i>Проф. др Мирјана Ротер Благојевић</i>	1.2 Потенцијали: • Кратак преглед савременог приступа ревитализацији сеоског градитељства и културног наслеђа у свету, регионалном окружењу и у Србији уз сагледавање потенцијала за развој сеоског туризма на предметним Општинама
09	Партиципативно планирање <i>Др Патка Чолић, GIZ / AMBERO Consulting</i>	I Колоквијум: 2. Предлог интегралног концепта развоја сеоског туризма и просторних решења сеоских домаћинства и Пивница
10	Етнологија и антропологија <i>Проф. др Саша Недељковић, Филозофски факултет, Одељење за етнологију и антропологију</i>	2.1 Формирање програмско-просторног концепта развоја са савременим принципима заштите аутентичног етно наслеђа кроз активну употребу • Садржаји и активности • Уређење окућнице, екстеријера, ентеријера, опреме
11	Туристички смештајни капацитети <i>Доц. Небојша Фотирић</i>	2.2 Формирање концепта употребе традиционалних туристичких производа у складу са просторним решењима, савременим принципима заштите аутентичног етно наслеђа и могућностима економске употребе • Локалне исхране и пића • Музике, фолклора и обичаја
12	Окућница, ентеријер, опрема <i>Доц. Игор Рајковић</i>	II Колоквијум: 3. Менаџмент план за фазно активирање сеоских домаћинства и Пивница у функцији одрживог развоја сеоског туризма
13	Савремене технологије у пројектовању и грађењу <i>Проф. др Гордана Ћосић</i>	• Интегрални план појединачних активности / мера / малих пројеката
14	Социјални развој <i>Сар. Данијела Милојкић</i>	• Временски интервали појединачних активности
15	Брендирање <i>Сар. Зорана Матић</i>	• Оријентациона инвестициона вредност појединачних активности и могући извори прихода

Обавезна литература:

- Алфиревић, Ђ. (2011) *Рајачке пивнице: Заштита, обнова, развој - Методе пројектовања у контексту заштићене средине*. ИАУС, Архитектонски факултет Београд, Орионарт.
- Еко, У. (1973) *Култура, Информације, Комуникације*. Београд: Нолит.
- EXPEDITIO PERAST / Група аутора / Клуб младих архитеката (1997) *Триста година самоће*. Котор: EXPEDITIO.
- EXPEDITIO (2005) *Европске конвенције и прероруке у области културног наслеђа*. Котор: EXPEDITIO.
- Horwat Consulting Zagreb и Економски факултет Београд (2006) *Стратегија развоја туризма Републике Србије*. Београд: Министарство трговине, туризма и услуга Републике Србије.

Препоручена литература:

- Алфиревић, Ђ. (2004) *Рајачке пивнице - Порекло, развој и специфичности архитектуре*. Развитак (Зајечар), бр. 217-218 Стр.163-166. Goodall, B. & Ashworth G. (1988) *Marketing in the Tourism industry - The Promotion of Destination Regions*. London: Routledge.
- Arnold, D. (2002) *Reading Architectural History*. London - New York: Routledge.
- Vukonić, B. (1996) *Upravljanje destinacijom - zadaća lokalne uprave, Skripta "destinacijski management"*. Zagreb: Institut za turizam.
- Бајић Брковић, М (ур) (2010) *Креативне стратегије за одрживи развој градова у Србији*. Београд: Архитектонски факултет.
- Dallen, T. (2002). *Tourism and Community Development Issues*. U Sharpley, R. & Telfer, D. (ur.), *Tourism and Development: Concepts and Issues* (328-329). Great Britain: Channel View Publications.
- Дероко, А. (1964) *Фолклорна архитектура у Југославији*. Београд: Научна књига.
- Ђукић-Дојчиновић, В. (2005) *Културни туризам: менаџмент и развојне стратегије*. Београд: Клио.
- Evans, G. (2001) *Cultural planning: An Urban Renaissance*. London: Routledge.
- Закон о културним добрима, "Службени гласник РС", бр. 71/94. Београд.
- Закон о туризму, "Службени гласник РС", бр. 45/2005. Београд.
- Zukin, S. (1995). *The Culture of Cities*. Oxford: Blackwell.
- Langdon, P. (2004). *The Creative Class and Cities*. U Kemp, R. (ur.), *Cities and the arts: a handbook for renewal* (244- 248). North Carolina: Mc Farlan & CO, Inc.
- Lash, S. & Urry, J. (1994) *Economies of signs and space*. London: Sage.
- Kaiser, C. & Helber, L. (1978) *Tourism, Planning, and Development*. London: Heinemann.
- Kaye, N. (2000) *Site-specific art: Performance, place and documentation*. New York: Routledge.
- Којић, Б. (1973) *Сеоска архитектура и туризам*. Београд: Грађевинска књига.
- Којић Б., Симоновић, Ђ. (1975) *Сеоска насеља Србије*. Београд: ИИЦС.
- Костић, Ц. (1969) *Социологија села*. Београд: Завод за издавање уџбеника СРС.
- Петровић З. и Станић Р. (1985) *Старе српске куће као градитељски подстицај*. Београд: Грађевинска књига.
- Петровић, З. (1981) *Трагајући за архитектуром*. Београд: Архитектонски факултет Београд.
- Радовић, Р. (2001) *Нова антологија кућа*. Београд: Грађевинска књига.
- Ray, C. (1998) *Culture, intellectual property and territorial rural development*. *Sociologia Ruralis* (38), 3-20.
- Рибар, М. (1988) *Савремени туризам*. Београд: ЦМС.
- Рибар, М. (1995) *Сеоско становање централне Србије*. Београд: Архитектонски факултет.
- Richards, G. (2001) *The experience industry and the creation of attractions*. U Richards, G. (ur.), *Cultural Attractions and European Tourism* (55- 69). London: CAB International.
- Richards, G. & Wilson, J. (2007) *The Creative Turn in Regeneration: Creative Spaces, Spectacles and Tourism in Cities*. U Smith, M. (ur.) *Tourism, culture and regeneration* (str. 12-24). UK: CAB International.
- Richards, G. & Wilson, J. (2007) *Tourism, Creativity and Development*. London: Routledge.
- Richards, B. (1997) *Marketing turističkih atrakcija, festivala i posebnih događaja*. Zagreb: Potecon.
- Ротер-Благојевић, М. (2004) *Очување градитељске баштине у процесу интегративне обнове градова*. У Куртовић-Фолић, Н. (уред.) *Принципи одрживог развоја: Проблеми редифинисања и методологија унапређења*. Београд: Архитектонски факултет, стр. 133-154.
- Симоновић, Ђ. (1976) *Системи сеоских насеља у ужој Србији*. Београд: ИАУС.
- Симоновић, Ђ. и Рибар М. (1993) *Уређење сеоских територија и насеља*. Београд: ИБИ.
- Short, J. (1996) *The Urban Order, An Introduction to Cities, Culture, and Power*. Oxford: Blackwell.
- Smith, M. (2007) *Tourism, culture and regeneration*. London: CABI Pub [Online] Преузето са: <http://bookshop.cabi.org/Uploads/Books/PDF/9781845931308/9781845931308.pdf>
- Ствел, Х. (2003) *Културни пејзаж: нови приступ очувању културног наслеђа*, у: *Гласник Друштва конзерватора*, бр. 27 Београд, 14-18.
- UNESCO (1995) *Our creative diversity*. Paris: UNESCO.
- UNESCO (2001) *Universal declaration on cultural diversity*. Paris: UNESCO
- UNESCO (2005) *Convention on the protection and promotion of the diversity of cultural expressions*.
- United Cities and Local Governments (2004) *Agenda 21 for culture*. Retrieved March 2, 2008.
- Финдрик, Р. (1994) *Народно Неумарство, становање*. Сирогојно.
- Foster, H. (1985) *Recordings: Art, Spectacle, Cultural Politics*. Seattle: Bay Press.
- Hartli, Dž. (ur) (2007) *Kreativne industrije*. Beograd: Klio.
- Цвијић, Ј. (1966) *Балканско полуострво и јужнословенске земље*. Београд: Завод за издавање уџбеника.
- Ward, S. (1998) *Selling Places: The Marketing and Promotion of Towns and Cities 1850 - 2000*. London: Routledge.
- Wit, S. & Mountinho, L. (1991) *Tourism Marketing and Management Handbook*. London: Prentice Hall International.

Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):

Испит се полаже писменим путем у форми семинарског рада и пројекта у комбинацији групног (макс. 3-4 студента) и индивидуалног рада студената са одбраном рада на крају семестра.

Графички и текстуални прилози семинарског рада и пројекта:

- 1. Истраживање аутентичног идентитета и сеоског градитељства на територији предметних Општина у функцији формирања интегралног концепта одрживог развоја сеоског туризма (мин. 2 листа формата 99x33) и 10 страна семинарског рада А4 формата:**
 - 1.1 Истраживање и анализа**
 - 1.1.1 Традиционални културни идентитет и наслеђе
 - 1.1.2 Традиционална сеоска домаћинства (окућница, екстеријер, ентеријер, опрема)
 - 1.1.3 Традиционална локална исхрана и пиће
 - 1.1.4 Традиционална музика, фолклор и обичаји
 - 1.2 Потенцијали**
 - 1.2.1 Анализа појединачних горе наведених елемената сагледава могућност употребе у будућем туристичком производу за развој сеоског туризма
 - 1.2.2 Кратак преглед савременог приступа ревитализацији сеоског градитељства и културног наслеђа у свету, регионалном окружењу и у Србији уз сагледавање потенцијала за развој сеоског туризма на предметним Општинама
- 2. Предлог интегралног концепта развоја сеоског туризма и просторних решења сеоских домаћинстава и Пивница (мин. 2 листа формата 99x33) и 10 страна семинарског рада А4 формата:**
 - 2.1 Формирање програмско-просторног концепта развоја са савременим принципима заштите аутентичног етно наслеђа кроз активну употребу**
 - 2.1.1 Садржаји и активности
 - 2.1.2 Уређење окућнице, екстеријера, ентеријера, опреме
 - 2.2 Формирање концепта употребе традиционалних туристичких производа у складу са просторним решењима, савременим принципима заштите аутентичног етно наслеђа и могућностима економске употребе**
 - 2.2.1 Локалне исхране и пића
 - 2.2.2 Музике, фолклора и обичаја
- 3. Менаџмент план за фазно активирање сеоских домаћинстава и Пивница у функцији одрживог развоја сеоског туризма (мин. 2 листа формата 99x33) и 10 страна семинарског рада А4 формата:**
 - 3.1. Формирање фазног и појединачног концепта развоја**
 - 3.1.1. Интегрални план појединачних активности / мера / малих пројеката
 - 3.1.2. Временски интервали појединачних активности
 - 3.1.3. Оријентациона инвестициона вредност појединачних активности и могући извори прихода
 - **Размере графичких прилога у пројекту (мин. 6 листова) у аналогном облику, формата 99x33: Р од 1:50 000 (по потреби и веће) до Р 1:1 и предаја рада у дигиталном облику**
 - **Видео, тонски и фото записи**
 - **Текстуални прилози у семинарском раду / графикони / табеле формата А4, мин. 30 страна формата 99x33)**
 - **Остало по потреби и у складу са жељама студената**

Критеријуми оцењивања:

- Креативан приступ у обради задате проблематике;
- Мотивисаност за истраживачки, научни, аналитички, критички и апликативни рад;
- Способност за тимски рад и комуникацију са осталим експертима и партнерима на изради тематске Студије, рад на терену и рад са људима из локалне заједнице; Активност у настави.

Оцењивање:

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	пројекат	20
колоквијуми	20 + 20	усмена одбрана пројекта	10
семинари		писмени елаборат	20

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ

ТЕКСТ ЗА WWW ПРЕЗЕНТАЦИЈУ:

Теоретско-истраживачко-практичним радом на предмету примењеном на репрограмирање и преобликовање простора студенти стичу нова знања заснована на савременим парадигмама **менаџмента локалног развоја** који подразумевају учешће актера (заинтересованих страна) у креирању, репрограмирању и преобликовању простора у плуралистичком друштву.

То подразумева знања и вештине у достизању консензуса о заједничком интересу ре-креирања урбаног / руралног простора на локалном нивоу; импликације у односу на позицију у мрежи регионалног нивоа и евентуалних веза ка глобалном; као и различите начине комуницирања односно стварања основа за разумевање кроз отворену комуникацију о могућностима реализације различитих интереса у оквиру истог простора: достизањем консензуса креирањем заједничке **визије, понуде различитих опција и сценарија (ре)програмирања и преобликовања** простора, успостављање **правила** понашања, грађења и коришћења у простору, а све у складу са препознатим **брендом и културним идентитетом** простора, **заштити урбаног / руралног наслеђа** и **природног окружења**.

Тема овогодишњег апликативног задатка на курсу је: **'Интегрални приступ у одрживом развоју сеоског туризма'** са анализом аутентичних етно садржаја у сеоском градитељству Источне Србије у приобаљу Дунава, на територији општина Неготин, Кладово, Мајданпек и Голубац, са посебним освртом на комплексе пивница у селима Рогљево, Рајац, Смедовац и Штубик.

наслов - тема:

МЕНАЏМЕНТ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА: **ПИВМВМВМНИЦЕ**

СЛИКА ЗА WWW ПРЕЗЕНТАЦИЈУ:

JPG формат, 800x600 dpi

Формулар за оцене

МОДУЛ М8.3 – Изборни предмет, 3 ЕСПБ
3. семестар мастер академских студија, 2011/12

Назив предмета:

Наставник:

	Презиме и име студента	Број индекса	Пред-испитне обавезе	Испит	Укупно поена	Закључна оцена
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

Датум

Потпис наставника
